

ADRODDIAD I'R CABINET

18 CHWEFROR 2014

Aelod Cabinet: CYNGHORYDD PEREDUR JENKINS, AELOD CABINET ADNODDAU

Pwnc: CYLLIDEB REFENIW 2013/14 – ADOLYGIAD 3^{ydd} CHWARTER
(rhagolygon 2013/14 ar sail sefyllfa 31 Rhagfyr 2013)

Swyddog cyswllt: DAFYDD L EDWARDS, PENNAETH CYLLID

1. Y PENDERFYNIAD A GEISIR / PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1.1 **Derbyn yr wybodaeth am sefyllfa cyllideb 2013/14** wedi'r adolygiad trydydd chwarter gan nodi sefyllfa ariannol ddiweddaraf cyllidebau pob adran a chymryd y camau priodol canlynol i reoli ac addasu cyllidebau refeniw'r Cyngor a'i adrannau am y flwyddyn gyfredol.
 - 1.2 **Gwasanaethau Cymdeithasol, Tai a Hamdden (Darparu a Hamdden)** - Dyrannu £150k o gyllideb ychwanegol i'r Adran Gwasanaethau Cymdeithasol, Tai a Hamdden ar sail unwaith ac am byth, gan fod gorwariant ar staff cartrefi preswyl oherwydd proses apêl cyflogaeth barhaus sydd tu hwnt i reolaeth y Gwasanaeth Darparu.
 - 1.3 **Priffyrdd a Bwrdeistrefol** - Wedi trafod gorwariant yn y maes Gwastraff eisoes yn y Cabinet a'r Pwyllgor Archwilio, dyrannu £311k o gyllideb ychwanegol i'r Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol ar sail unwaith ac am byth (cyfanswm sy'n cyfateb i werth colled grant, cost elifiant a cholled incwm breindaliadau trydan).
 - 1.4 **Cyllidebau Corfforaethol** - Rhyddhau £461k o'r tanwariant ar Gyllidebau Corfforaethol er mwyn ariannu'r dyraniadau cyllideb ychwanegol uchod ar sail unwaith ac am byth.
-

2. CYFLWYNIAD / CEFNDIR

- 2.1 Cyfrifoldeb y Cabinet yw cymryd camau, fel bo angen, er mwyn sicrhau rheolaeth briodol dros gyllidebau'r Cyngor (e.e. cymeradwyo trosglwyddiadau sylweddol neu gyllideb ychwanegol).
- 2.2 Yn **Atodiad 1**, cyflwynir crynhoad gyda rhagolygon o sefyllfa derfynol cyllideb refeniw pob Adran am 2013/14 ar sail yr adolygiad trydydd chwarter.

- 2.3 Cyflwynwyd adroddiad adolygiad ail chwarter i'r Cabinet ar 26 Tachwedd 2013, ac fe welir o Atodiad 1 y newidiadau ar lefel adrannol rhwng y rhagolygon cyflwynwyd yn Nhachwedd a'r rhagolygon diweddaraf cyflwynir yn yr adroddiad gerbron heddiw.
- 2.4 Tra mae'r rhagolygon yn ymddangos yn gyffredinol gyson ar lefel yr adrannau, mae sefyllfa ariannol rhai gweithgareddau a gwasanaethau o fewn adrannau wedi newid.
- 2.5 Yn **Atodiad 2** rhoddir manylion pellach ynglŷn â'r prif faterion a'r penawdau cyllideb ble rhagwelir gwahaniaethau sylweddol, ynghyd â'r argymhellion uchod yn eu cyd-destun.
- 2.6 Adroddwyd yn Nhachwedd 2013 ar yr Adolygiad Ail Chwarter fod sefyllfa'r adrannau, yn gyffredinol, yn sefydlog eleni, heblaw am y cyllidebau canlynol (mae'r £ isod yn **amcangyfrif diweddaraf** o orwariant net 2013/14):
- 2.7 **Gwasanaethau Cymdeithasol, Tai a Hamdden (Darparu a Hamdden) – Staff Cartrefi Preswyl £285k** (tudalen 7) **a Gwerthiannau Hamdden £98k** (tudalen 7)
Gan fod sefyllfa staff y cartrefi preswyl tu hwnt i reolaeth y Gwasanaeth Darparu, argymhellir cyfraniad £150k rŵan o'r tanwariant corfforaethol.
- 2.8 **Priffyrdd a Bwrdeistrefol – Gwastraff £664k** (tudalen 24)
Gan fu ymdrech glodwiw gan yr Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol i gyfarch y diffyg ac isafu'r problemau yn Gwastraff, argymhellir cyfraniad £311k o'r tanwariant corfforaethol rŵan.
- 2.9 **Addysg – Diswyddo ac Ymddeol Cynnar mewn Ysgolion £289k** (tudalen 11)
Mae gan yr Adran Addysg ddarpariaeth mewn cronfa benodol i gwrdd â hyn.
- 2.10 **Cyllidebau Corfforaethol** - Yn gwrthbwysu'r pryderon uchod, mae peth hyblygrwydd ar gyllidebau corfforaethol eleni, yn bennaf oherwydd incwm uwch na'r amcangyfrif gwreiddiol ar Dreth Cyngor (£810k) ac ad-daliad o'r buddsoddiad Banc Heritable (£221k).
- 2.11 Felly, cyflwynir tair argymhelliad i ymateb i'r sefyllfa (gweler y penderfyniadau arfaethedig yn 1.2 – 1.4 uchod).
- 2.12 Fodd bynnag, fel a fynegwyd yn y Cabinet yn ei gyfarfod 26 Tachwedd, 2013, yn wyneb y sefyllfa ariannol heriol, bydd gan y Cyngor llawer llai o hyblygrwydd yn y dyfodol i ddefnyddio adnoddau corfforaethol i ddigolledu adrannau mewn amgylchiadau tebyg i hyn, felly bydd raid i adrannau unigol gynllunio i fyw o fewn modd ei hunain.

3. CAMAU NESAF AC AMSERLEN

- 3.1 Gweithredu ar yr argymhellion gerbron a chyflwyno'r adroddiad 'alldro' dilynol i'r Cabinet ffurfiol ym mis Mehefin er mwyn cytuno ar sefyllfa derfynol 2013/14 ac unrhyw drosglwyddiadau pellach.

BARN YR AELOD LLEOL

Dim yn berthnasol

BARN Y SWYDDOGION STATUDOL

Y Prif Weithredwr:

Dim i'w ychwanegu at gynnwys yr adroddiad heblaw i dynnu sylw at rybudd y Pennaeth Cyllid y bydd capasiti'r Cyngor yn gorfforaethol i gynorthwyo adrannau gydag anawsterau, fel y rhai sydd yn cael eu nodi yn yr adroddiad, yn sylweddol llai yn y dyfodol.

Y Swyddog Monitro:

Dim i'w ychwanegu o ran priodoldeb.

Y Pennaeth Cyllid:

Rwyf wedi cydweithio gyda'r Aelod Cabinet i baratoi'r adroddiad yma ac yn cadarnhau'r cynnwys.

ATODIADAU

Atodiad 1 – Crynhoad o sefyllfa'r Adrannau (£ gor/tan-wariant)

Atodiad 2 – Manylion o'r prif faterion a gwahaniaethau (£)